

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 27 października 2016 r.
(OR. en)

**Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:**
2016/0205 (NLE)
2016/0206 (NLE)
2016/0220 (NLE)

13463/1/16
REV 1

LIMITE

WTO 294
SERVICES 26
CDN 22
FDI 22

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Rada

Nr poprz. dok.: 13239/16 WTO 288 SERVICES 25 FDI 21 CDN 21

Dotyczy: Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa (CETA) między Kanadą,
z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej
strony
– Oświadczenia do protokołu Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu oświadczenia i deklaracje do włączenia przy okazji przyjęcia
przez Radę decyzji upoważniającej do podpisania CETA.

Oświadczenia, które mają zostać włączone do protokołu posiedzenia Rady – spis treści

1. **Oświadczenie Rady w sprawie art. 20.12** tzw. camcording (egzekwowanie w zakresie prawa karnego praw własności intelektualnej)
2. **Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania art. 20.7** „przyznanie ochrony” (kompetencje państw członkowskich w odniesieniu do autorskich praw osobistych chronionych konwencją berneńską)
3. **Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania w zakresie transportu i usług transportowych** (w odniesieniu do przyznania kompetencji)
4. **Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania rozdziałów 22, 23 i 24:** „handel i zrównoważony rozwój”, „handel i praca” oraz „handel i środowisko” (w odniesieniu do przyznania kompetencji)
5. **Oświadczenie Rady dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) nr 912/2014** w sprawie „odpowiedzialności finansowej” do rozstrzygania sporów inwestycyjnych
6. **Oświadczenie Komisji w odniesieniu do ochrony oznaczeń geograficznych**
7. **Oświadczenie Komisji w odniesieniu do ochrony zasady ostrożności w CETA**
8. **Oświadczenie Komisji w odniesieniu do wody**
9. **Oświadczenie Komisji w odniesieniu do treści podstaw prawnych** dodane przez Radę
10. **Oświadczenie Irlandii** (w sprawie części trzeciej tytuł V TFUE)
11. **Oświadczenie Zjednoczonego Królestwa** (w sprawie części trzeciej tytuł V TFUE)
12. **Oświadczenie Węgier** (w odniesieniu do tymczasowego stosowania CETA)
13. **Oświadczenie Portugalii** (w odniesieniu do tymczasowego stosowania CETA oraz autonomii podejmowania decyzji dotyczących kwestii objętych kompetencjami krajowymi)
14. **Oświadczenie Grecji** (w odniesieniu do ochrony produktów o chronionej nazwie pochodzenia (ChNP) „Feta” w CETA)
15. **Oświadczenie Rady w odniesieniu do zakresu tymczasowego stosowania CETA**
16. **Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych** (przyznanie kompetencji)

17. **Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania ochrony pracowników**
(przyznanie kompetencji)
18. **Oświadczenie Komisji w odniesieniu do decyzji Wspólnego Komitetu CETA**
19. **Oświadczenie Rady i państw członkowskich odniesieniu do decyzji Wspólnego Komitetu CETA**
20. **Oświadczenie Rady w odniesieniu do zakończenia tymczasowego stosowania CETA**
21. **Oświadczenie Niemiec i Austrii w odniesieniu do zakończenia tymczasowego stosowania CETA**
22. **Oświadczenie Polski w odniesieniu do zakończenia tymczasowego stosowania CETA**
23. **Oświadczenie Słowenii** (w odniesieniu do dwustronnego systemu trybunałów inwestycyjnych i innych spraw)
24. **Oświadczenie Austrii** (w odniesieniu do ustalania stanowisk, które mają być zajmowane w imieniu Unii w ramach komisji mieszanej)
25. **Oświadczenie Polski** (w odniesieniu do zakresu kompetencji krajowej i innych spraw)
26. **Oświadczenie Komisji w sprawie utrzymania zakazu stosowania substancji o działaniu hormonalnym w celu poprawy wzrostu zwierząt hodowlanych (takich jak wołowina poddawana działaniu hormonów)**
27. **Oświadczenie Komisji w sprawie zamówień publicznych**
28. **Oświadczenie Komisji w sprawie belgijskiego systemu obowiązkowego ubezpieczenia oraz towarzystw ubezpieczeń wzajemnych zgodnie z prawem belgijskim**
29. **Oświadczenie Komisji w sprawie usług publicznych**
30. **Oświadczenie Komisji w sprawie dalszego stosowania przepisów UE dotyczących zmodyfikowanych genetycznie produktów, w tym żywności, paszy i upraw**
31. **Oświadczenie Komisji w sprawie znaczenie terminu „istotna działalność gospodarcza” w art. 8.1 Umowy („Definicje” inwestycji)**
32. **Oświadczenie Rady i Komisji w sprawie rolnictwa w umowie CETA**
33. **Oświadczenie Komisji Europejskiej w sprawie osiągnięcia pełnej wzajemności wizowej z Kanadą względem obywateli Rumunii i Bułgarii**
34. **Oświadczenie Bułgarii** (w odniesieniu do ruchu bezwizowego)
35. **Oświadczenie Rumunii** (w odniesieniu do ruchu bezwizowego)

36. **Oświadczenie Komisji i Rady w sprawie trybunału inwestycyjnego („ICS”) i ochrony inwestycji**
37. **Oświadczenie Królestwa Belgii w sprawie warunków pełnomocnictwa państwa federalnego i jednostek wchodzących w skład federacji do podpisania umowy CETA**
38. **Oświadczenie Służby Prawnej Rady w sprawie charakteru prawnego Wspólnego instrumentu interpretacyjnego**

OŚWIADCZENIA:

Następujące oświadczenia i deklaracje stanowią integralną część kontekstu, w którym Rada przyjmuje decyzję upoważniającą do podpisania CETA w imieniu Unii. Zostaną one włączone do protokołu Rady przy tej okazji.

1. Oświadczenie Rady w sprawie art. 20.12:

Rada oświadcza, że osiągnięte przez państwa członkowskie porozumienie w sprawie egzekwowania w zakresie prawa karnego praw własności intelektualnej nie będzie stanowiło precedensu w odniesieniu do przyszłych umów między Unią Europejską a państwami trzecimi.

2. Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania art. 20.7:

Rada oświadcza, że jej decyzja – w zakresie, w jakim przewiduje ona tymczasowe stosowanie art. 20.7 przez UE – nie przesądza o podziale kompetencji między UE a państwami członkowskimi, o ile dotyczy to autorskich praw osobistych na mocy konwencji berneńskiej.

3. Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania w zakresie transportu i usług transportowych:

Rada Unii Europejskiej oświadcza, że jej decyzja – w zakresie, w jakim przewiduje ona tymczasowe stosowanie przez UE postanowień w dziedzinie usług transportowych, które są objęte zakresem kompetencji dzielonych między UE a jej państwami członkowskimi – nie przesądza o podziale kompetencji między nimi w tej dziedzinie i nie uniemożliwia państwom członkowskim wykonywania ich kompetencji wobec Kanady w kwestiach nieobjętych przedmiotową umową lub wobec innego państwa trzeciego w dziedzinie usług transportowych objętych tym zakresem kompetencji.

4. Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania rozdziałów 22, 23 i 24:

Rada Unii Europejskiej oświadcza, że jej decyzja – w zakresie, w jakim przewiduje ona tymczasowe stosowanie przez UE postanowień rozdziałów 22, 23 i 24, które są objęte zakresem kompetencji dzielonych między UE a jej państwami członkowskimi – nie przesądza o podziale kompetencji między nimi w tej dziedzinie i nie uniemożliwia państwom członkowskim wykonywania ich kompetencji wobec Kanady w kwestiach nieobjętych przedmiotową umową lub wobec innego państwa trzeciego.

5. Oświadczenie Rady dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) nr 912/2014:

Rada przyjmuje do wiadomości, że rozporządzenie (UE) nr 912/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiające ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska, ma zastosowanie do wszystkich roszczeń i sporów skierowanych przeciwko UE lub któremukolwiek z jej państw członkowskich zgodnie z sekcją F (Rozstrzygnięcie sporów inwestycyjnych między inwestorami a państwem) rozdziału 8 umowy CETA.

6. Oświadczenie Komisji w odniesieniu do ochrony oznaczeń geograficznych

1. Komisja – poprzez toczące się obecnie i przyszłe negocjacje dotyczące oznaczeń geograficznych (w tym chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych) – będzie utrzymywać ścisły kontakt z każdym zainteresowanym państwem członkowskim w ramach dostępnych struktur konsultacyjnych; z zadowoleniem będzie także przyjmować doraźne wnioski o dalsze konsultacje.
2. Komisja zobowiązała się do zapewnienia najwyższego możliwego poziomu ochrony zarejestrowanych w Unii oznaczeń geograficznych w ramach toczących się obecnie i przyszłych negocjacji dotyczących umów handlowych, z uwzględnieniem sytuacji rynkowej u każdego z partnerów handlowych oraz interesów państw członkowskich.

3. Komisja przyjmuje do wiadomości obawy Grecji co do skutków związanych z ochroną niektórych oznaczeń geograficznych na mocy Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, w szczególności w odniesieniu do chronionej nazwy pochodzenia „Feta”. Komisja uznaje, że osiągnięte wyniki dotyczące warunków objętych art. 20.21 CETA, w tym również w odniesieniu do nazwy „Feta”, zapewniają poziom ochrony, który nie tworzy precedensu dla toczących się obecnie lub przyszłych negocjacji.
4. Komisja potwierdza, że – z myślą o umowie CETA – zamierza zapewnić ściśle wdrożenie ochrony oznaczeń geograficznych przewidzianych w niniejszej umowie, m.in. postanowień umowy dotyczących egzekucji administracyjnej, a także w odniesieniu do podmiotów uprawnionych do stosowania wyjątków na mocy art. 20.21.
5. Komisja potwierdza, że – z myślą o umowie CETA – zamierza zapewnić ściśle wdrożenie ochrony oznaczeń geograficznych przewidzianych w niniejszej umowie, m.in. postanowień umowy dotyczących egzekucji administracyjnej, a także w odniesieniu do podmiotów uprawnionych do stosowania wyjątków na mocy art. 20.21.
6. Komisja zobowiązuje się, że najpóźniej w terminie pięciu lat zastosuje odpowiednie mechanizmy przewidziane w umowie CETA w celu osiągnięcia tego samego poziomu ochrony w odniesieniu do wszystkich unijnych oznaczeń geograficznych wymienionych w załączniku 20-A do umowy, w tym do nazwy „Feta”.
7. Komisja zobowiązuje się do pełnego wykorzystania mechanizmów ustanowionych w art. 26.2 CETA, które dotyczą oznaczeń geograficznych, w celu włączenia do umowy nowych oznaczeń geograficznych, na wniosek państwa członkowskiego Unii.

8. Z uwagi na możliwości wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich, Komisja będzie nadal udzielać państwom członkowskim oraz producentom i eksporterom produktów posiadających oznaczenia geograficzne, zwłaszcza tym znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji, wsparcia na rzecz promowania oznaczeń geograficznych.

7. Oświadczenie Komisji w odniesieniu do ochrony zasady ostrożności w CETA:

Komisja potwierdza, że CETA zachowuje zdolność Unii Europejskiej i jej państw członkowskich do stosowania ich podstawowych zasad rządzących działaniami regulacyjnymi. W przypadku Unii Europejskiej obejmuje to zasady ustanowione w Traktacie o Unii Europejskiej i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności zasadę ostrożności określoną w art. 191 i odzwierciedloną w art. 168 ust. 1, art. 169 ust. 1 i 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W związku z tym Komisja potwierdza, że żadne z postanowień CETA nie uniemożliwia stosowania w Unii Europejskiej zasady ostrożności określonej w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

8. Oświadczenie Komisji w odniesieniu do wody:

Komisja potwierdza, że żadne z postanowień CETA nie będzie ingerować w prawo żadnego z państw członkowskich do samodzielnego decydowania o sposobach wykorzystania i ochrony jego źródeł wody. W art. 1.9 CETA potwierdzono, że żadne z postanowień tej umowy nie zobowiązuje Unii Europejskiej do zezwolenia na komercyjne wykorzystanie wody w jakimkolwiek celu. CETA miałyby zastosowanie w tym sektorze wyłącznie wtedy, gdy Unia Europejska lub jej państwa członkowskie postanowiłyby zezwolić na komercyjne wykorzystanie wody.

Nawet jeśli państwo członkowskie Unii Europejskiej faktycznie postanowi zezwolić na komercyjne wykorzystanie wody, CETA w pełni gwarantuje państwu członkowskiemu możliwość cofnięcia swoich decyzji w tym względzie, a także prawo do regulowania komercyjnego wykorzystywania wody do celów polityki publicznej.

9. Oświadczenie Komisji w odniesieniu do treści podstaw prawnych:

Komisja odnotowuje, że Rada dodała art. 43 ust. 2, art. 153 ust. 2 i art. 192 ust. 1 TFUE do merytorycznych podstaw prawnych zaproponowanych przez Komisję na potrzeby „decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony”. Komisja uważa, że zmiana ta jest nieuzasadniona, gdyż wszystkie odnośne kwestie wchodzą w całości w zakres art. 207 TFUE.

10. Oświadczenie Irlandii:

Jeśli wykonanie umowy przez Unię Europejską będzie wymagać odwołania się do środków objętych częścią trzecią tytułu V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w pełni przestrzegane będą postanowienia Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

11. Oświadczenie Zjednoczonego Królestwa:

Zjednoczone Królestwo z zadowoleniem przyjmuje podpisanie Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony.

Zjednoczone Królestwo uważa jednak, że umowa ta zawiera postanowienia odnoszące się do czasowej obecności osób fizycznych do celów służbowych i do celów readmisji, które to postanowienia są oparte na części III tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii. Zjednoczone Królestwo przypomina, że – zgodnie z art. 2 załączonego do Traktatów Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Zjednoczonego Królestwa nie wiążą ani nie mają do niego zastosowania postanowienia jakiegokolwiek umowy międzynarodowej zawartej przez Unię na mocy tego tytułu, chyba że – zgodnie z art. 3 tego protokołu – notyfikuje ono swoje życzenie uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu zaproponowanego środka.

W rezultacie zgodnie z art. 3 protokołu (nr 21) Zjednoczone Królestwo notyfikowało przewodniczącemu Rady, że – w zakresie, w jakim przedmiotowe decyzje odnoszą się do czasowej obecności osób fizycznych do celów służbowych – ma ono zamiar uczestniczyć w tych decyzjach Rady.

12. Oświadczenie Węgier w odniesieniu do tymczasowego stosowania Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony:

Węgry zaznaczają, że w przypadku gdyby zaistniała konieczność zmiany ich prawodawstwa krajowego pod kątem tymczasowego stosowania przez Unię Europejską tych części Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony, które wchodzą w zakres kompetencji dzielonych, takie zmiany zostaną dokonane, z uwagi na charakter porządku prawnego Węgier, łącznie z procesem ratyfikacji krajowej, który Węgry zamierzają zainicjować w odpowiednim momencie.

13. Oświadczenie Portugalii:

Mając na uwadze zapewnienie zgodności z zasadą podziału kompetencji między Unią Europejską a jej państwami członkowskimi, określoną w Traktatach, decyzje Rady upoważniające do zawarcia, podpisania i tymczasowego stosowania Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, nie wpływa na autonomię Portugalii w zakresie podejmowania przez nią decyzji dotyczących kwestii objętych jej kompetencjami krajowymi; podjęcie przez Portugalię decyzji o związaniu się wspomnianą umową, zgodnie z zasadami i postanowieniami konstytucyjnymi, zależy od zakończenia wewnętrznych procedur ratyfikacyjnych i wejścia w życie tej umowy w ramach międzynarodowego systemu prawnego.

14. Oświadczenie Grecji:

Grecja zauważa, że wyniki osiągnięte w ramach negocjacji Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony, w odniesieniu do ochrony „Fety”, greckiego sera uprawnionego do specjalnej ochrony na mocy unijnych przepisów dotyczących produktów o chronionej nazwie pochodzenia (ChNP), zapewniają jedynie minimalny poziom ochrony i, jako takie, nie stanowią precedensu dla przyszłych umów handlowych między UE a krajami trzecimi.

Grecja uważa, że ChNP „Feta”, jako jedno z głównych unijnych oznaczeń geograficznych, powinna otrzymać taki sam poziom ochrony jak unijne oznaczenia geograficzne o podobnym znaczeniu. Ponadto Grecja jest zdania, że ochrona ChNP „Feta”, jak również innych oznaczeń geograficznych, znacząco przyczynia się do promowania rozwoju regionalnego, wzrostu i zatrudnienia w Unii Europejskiej. Rezultaty uzyskane w zakresie szczególnej ochrony ChNP „Feta” na mocy umowy CETA w ogóle nie uwzględniają wyżej wymienionego celu, a tym samym nie zapewniają pełnej ochrony tej nazwy na kanadyjskim rynku.

W związku z tym Grecja w pełni przyjmuje do wiadomości zobowiązanie Komisji Europejskiej do:

a) uzyskania najwyższego możliwego poziomu ochrony wszystkich zarejestrowanych oznaczeń geograficznych UE, w tym ChNP „Feta”, w ramach toczących się obecnie lub przyszłych negocjacji dotyczących umów handlowych z krajami trzecimi, z uwzględnieniem w wystarczającym stopniu wyżej wymienionego celu, oraz b) podjęcia wszelkich środków niezbędnych do ochrony ChNP „Feta” nie tylko w UE, lecz także na rynkach krajów trzecich, zwłaszcza w odniesieniu do stosowania nieuczciwych praktyk, które skutkują wprowadzaniem konsumentów w błąd.

W tym kontekście Grecja z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Komisji Europejskiej dotyczące (1) zobowiązania Komisji Europejskiej do utrzymania bliskich kontaktów z zainteresowanymi państwami członkowskimi w trakcie toczących się obecnie lub przyszłych negocjacji w sprawie oznaczeń geograficznych, (2) jej zobowiązania do osiągnięcia najwyższego możliwego poziomu ochrony oznaczeń geograficznych w ramach toczących się obecnie lub przyszłych negocjacji z krajami trzecimi, (3) jej zamiaru, by zapewnić – we współpracy z wszystkimi właściwymi kanadyjskimi organami – ścisłe egzekwowanie ochrony przewidzianej w umowie CETA, mianowicie utworzenie właściwych wewnętrznych kanadyjskich administracyjnych mechanizmów i procedur egzekwujących w celu dostosowania kanadyjskiego rynku wewnętrznego do postanowień CETA, a także rejestrację kanadyjskich podmiotów uprawnionych do stosowania wyjątków na mocy art. 20.21, (4) jej zobowiązania do pełnego wykorzystania mechanizmów Komitetu CETA ds. Oznaczeń Geograficznych w celu zapewnienia, by kanadyjscy konsumenci byli odpowiednio informowani o rzeczywistej jakości i cechach charakterystycznych produktów objętych art. 20.21 umowy CETA, (5) jej zobowiązania, by – w ciągu pięciu (5) lat od wejścia umowy CETA w życie – skorzystać z odpowiednich mechanizmów, z myślą o uzyskaniu dla wszystkich objętych umową unijną oznaczeń geograficznych, w tym ChNP „Feta”, takiego samego poziomu ochrony, (6) wspierania Grecji w jej wysiłkach na rzecz promowania oznaczeń geograficznych poprzez wykorzystywanie możliwości oferowanych na mocy rozporządzenia (UE) nr 1144/2014.

Grecja zamierza śledzić powyższe kwestie i uważa je za element dobrej wiary przy realizacji umowy CETA.

Przedstawiając niniejsze oświadczenie, Grecja wzięła w pełni pod uwagę strategiczny, polityczny i gospodarczy wymiar umowy CETA.

* * *

W odniesieniu do zakresu tymczasowego stosowania CETA:

15. Oświadczenie Rady:

Rada Unii Europejskiej potwierdza, że tymczasowemu stosowaniu podlegać będą jedynie kwestie wchodzące w zakres kompetencji UE.

16. Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych:

Rada Unii Europejskiej oświadcza, że jej decyzja – w zakresie, w jakim przewiduje ona tymczasowe stosowanie przez UE postanowień w dziedzinie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych, oraz w zakresie, w jakim dziedzina ta jest objęta zakresem kompetencji dzielonych między UE a jej państwami członkowskimi – nie przesądza o podziale kompetencji między nimi w tej dziedzinie i nie uniemożliwia państwom członkowskim wykonywania ich kompetencji wobec Kanady lub wobec innego państwa trzeciego w kwestiach nieobjętych przedmiotową umową.

17. Oświadczenie Rady dotyczące tymczasowego stosowania ochrony pracowników:

Rada Unii Europejskiej oświadcza, że jej decyzja – w zakresie, w jakim przewiduje ona tymczasowe stosowanie przez UE postanowień w dziedzinie ochrony pracowników kwalifikacji zawodowych, oraz w zakresie, w jakim dziedzina ta jest objęta zakresem kompetencji dzielonych między UE a jej państwami członkowskimi – nie przesądza o podziale kompetencji między nimi w tej dziedzinie i nie uniemożliwia państwom członkowskim wykonywania ich kompetencji wobec Kanady lub wobec innego państwa trzeciego w kwestiach nieobjętych przedmiotową umową.

W odniesieniu do decyzji Wspólnego Komitetu CETA:

18. Oświadczenie Komisji:

Zaznacza się, że jest mało prawdopodobne, by w najbliższej przyszłości wymagane było przyjęcie przez Wspólny Komitet CETA jakiegokolwiek decyzji zmieniającej CETA lub jakiegokolwiek wiążącej interpretacji CETA. W związku z tym Komisja nie zamierza przedstawić żadnego wniosku na mocy art. 218 ust. 9 z myślą o zmianie CETA lub przyjęciu jej wiążącej interpretacji dopóki nie zostanie zakończone główne postępowanie przed niemieckim Trybunałem Konstytucyjnym.

19. Oświadczenie Rady i państw członkowskich:

Rada i państwa członkowskie przypominają, że w przypadku gdy decyzja Wspólnego Komitetu CETA podlega zakresowi kompetencji państw członkowskich, stanowisko, jakie mają zająć Unia i jej państwa członkowskie w ramach Wspólnego Komitetu UE, przyjmuje się za porozumieniem.

W odniesieniu do zakończenia tymczasowego stosowania CETA:

20. Oświadczenie Rady:

Jeżeli ratyfikacja CETA zakończy się trwałym i ostatecznym niepowodzeniem z powodu wyroku trybunału konstytucyjnego lub w wyniku przeprowadzenia innych procedur konstytucyjnych i formalnej notyfikacji przez rząd danego państwa, tymczasowe stosowanie należy zakończyć. Niezbędne kroki zostaną podjęte zgodnie z procedurami UE.

21. Oświadczenie Niemiec i Austrii:

Niemcy i Austria oświadczają, że jako Strony CETA mogą korzystać ze swoich praw wynikających z art. 30.7 ust. 3 lit. c) CETA. Niezbędne kroki zostaną podjęte zgodnie z procedurami UE.

22. Oświadczenie Polski:

Polska oświadcza, że jako strona Umowy CETA może skorzystać z prawa wynikającego z art. 30.7 ust. 3(c) Umowy CETA. Wszystkie niezbędne działania będą podejmowane zgodnie z procedurami UE.

* * *

23. Oświadczenie Słowenii:

Przypominając o wysoce drażliwym charakterze rozdziału dotyczącego inwestycji, Republika Słowenii uważa zarazem, że zgoda na podpisanie CETA nie wpływa na zasadnicze stanowisko Słowenii w sprawie dwustronnego systemu sądów ds. inwestycji. Zważywszy na różnego rodzaju obawy wyrażone podczas negocjacji nad postanowieniami dotyczącymi systemu sądów ds. inwestycji, Republika Słowenii oczekuje, że system ten będzie stale rozwijany zgodnie ze wspólną deklaracją interpretacyjną oraz prawem Unii Europejskiej oraz że stosowne postanowienia CETA zostaną dostosowane w celu wprowadzenia udoskonaleń jeszcze przed ustanowieniem wielostronnego trybunału inwestycyjnego i mechanizmu odwoławczego na potrzeby rozstrzygnięcia sporów inwestycyjnych.

Na podstawie podziału kompetencji między Unią Europejską a jej państwami członkowskimi na mocy Traktatów, decyzja Rady upoważniająca do tymczasowego stosowania CETA między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony, nie wpływa na autonomię Republiki Słowenii w zakresie decydowania o tym, czy będzie tą decyzją związana w odniesieniu do kwestii objętych jej kompetencjami krajowymi. Oznacza to, że odniesienie we wspomnianej Umowie do wewnętrznych wymogów i procedur niezbędnych do jej tymczasowego stosowania należy w przypadku Republiki Słowenii rozumieć jako odniesienie do zakończenia procedur ratyfikacji.

Republika Słowenii rozumie, że CETA nie wpłynie na prawodawstwo Unii Europejskiej i Kanady dotyczące zatwierdzania, wprowadzania do obrotu, uprawy i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie i produktów otrzymanych w wyniku nowych technik hodowli, a w szczególności na możliwość ograniczania lub zakazu upraw GMO na ich terytoriach. Ponadto Republika Słowenii rozumie, że żadne z postanowień CETA nie uniemożliwi stosowania w Unii Europejskiej zasady ostrożności określonej w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W odniesieniu do wody Republika Słowenii rozumie, że żadne z postanowień tej Umowy nie nakłada na Unię Europejską i jej państwa członkowskie żadnych zobowiązań wykraczających poza prawodawstwo UE ani nie ogranicza prawa żadnej ze Stron do przyjęcia lub utrzymania wszelkich środków służących gospodarowaniu swoimi źródłami wody, ich ochronie i zachowaniu (niezależnie, od tego czy są one wykorzystywane komercyjnie, do zaopatrzenia w wodę pitną, czy też wykorzystywane w sposób mieszany lub do innych celów), w tym prawa żadnej ze Stron do ograniczenia lub unieważnienia przyznanych uprawnień w zakresie źródeł wody. Republika Słowenii rozumie także, że źródła wody wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę pitną (w tym źródła wody wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę pitną i we wszelkich innych celach) nie są objęte postanowieniami art. 1.9 ust. 3.

24. Oświadczenie Austrii:

Republika Austrii zauważa, że czynione są starania na rzecz osiągnięcia porozumienia międzyinstytucjonalnego gwarantującego, by państwa członkowskie – poprzez Radę Unii Europejskiej – odpowiednio uczestniczyły w procesie podejmowania decyzji dotyczących ustalania stanowisk, które mają być zajmowane w imieniu Unii na mocy art. 218 ust. 9 TFUE w ramach utworzonej przez umowę komisji mieszanej. Uczestnictwo Rady Narodowej Austrii w procesie podejmowania takich decyzji jest zagwarantowane w art. 23e konstytucji Republiki Austrii.

25. Oświadczenie Polski:

Mając na uwadze podział kompetencji między Unią Europejską a jej państwami członkowskimi, jak to zostało określone w Traktatach, decyzje Rady upoważniające do podpisania, tymczasowego stosowania i zawarcia Kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony, nie mają wpływu na autonomię decyzji Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącą zagadnień z zakresu kompetencji krajowej, której decyzja o związaniu umową, zgodnie z zasadami i przepisami konstytucyjnymi, zależy od zakończenia wewnętrznych procedur ratyfikacji.

Umowa CETA zawiera szeroką definicję „inwestycji”. W celu uniknięcia wątpliwości odnośnie do uzgodnionego brzmienia definicji „inwestycji”, Rzeczpospolita Polska oświadcza, iż rozumie to pojęcie jako obejmujące ochroną prawną wyłącznie inwestycje „rzeczywiste”. Za inwestycję „rzeczywistą”, objętą ochroną Umowy CETA, Rzeczpospolita Polska uznaje po pierwsze, inwestycję znajdującą się na tzw. etapie post-establishment, rozumianym jako etap uzyskania przez inwestora decyzji administracyjnej (ostatecznej/wykonalnej, to znaczy pozwalającej realizować uprawnienie przez nią przyznane), czy innych wymaganych prawem ostatecznych/wykonalnych zgód, o ile taka decyzja lub zgoda jest prawnie wymagana dla realizacji inwestycji. Po drugie, taka decyzja lub zgoda musi być przez inwestora wykonywana. Po trzecie, elementem świadczącym o tym, iż inwestycja jest „rzeczywista”, jest w rozumieniu Rzeczypospolitej Polskiej realne zaangażowanie środków kapitałowych lub innych środków w jej realizację.

Umowa CETA tworzy Sąd Inwestycyjny. Rzeczpospolita Polska będzie dążyć do ustanowienia szczegółowych zasad wyboru składu tego sądu tak, aby skład ten odzwierciedlał zróżnicowanie systemów prawnych w Unii Europejskiej oraz uwzględniał równowagę geograficzną między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Idealnym rozwiązaniem byłby wybór na stanowisko sędziego osoby znającej polski system prawny.

Umowa CETA gwarantuje jej Stronom prawo do wprowadzania regulacji na swoim terytorium w celu osiągnięcia uzasadnionych celów polityki. Rzeczpospolita Polska oświadcza, że za uzasadnione uważa w szczególności regulacje zapewniające wysoki poziom ochrony życia i zdrowia ludzi, w tym godziwe regulacje prawa pracy, ochrony danych osobowych i prywatności, wysoki poziom ochrony roślin i zwierząt, bezpieczeństwa i jakości żywności, ochrony środowiska i interesów konsumentów, m.in. w tak wrażliwych obszarach jak skuteczna kontrola i wykorzystanie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO). W odniesieniu do GMO Rzeczpospolita Polska uważa, iż Umowa CETA nie zmienia obowiązujących w Unii Europejskiej regulacji w tym zakresie i gwarantuje ochronę rynku Unii Europejskiej i Polski przed niepożądanym napływem produktów GMO.

Rzeczpospolita Polska wyraża przekonanie, że Umowa CETA poprzez eliminację barier handlowych i obniżenie kosztów handlu przyniesie korzyści dla jak najszerszych grup naszego społeczeństwa oraz dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Przy zachowaniu europejskich standardów, Umowa CETA przyczyni się także do poprawy jakości życia polskich obywateli.

* * *

26. Oświadczenie Komisji w sprawie utrzymania zakazu stosowania substancji o działaniu hormonalnym w celu poprawy wzrostu zwierząt hodowlanych (takich jak wołowina poddawana działaniu hormonów):

Komisja potwierdza, że żadne z postanowień CETA nie wpływa w żaden sposób na prawodawstwo Unii dotyczące wołowiny poddawanej działaniu hormonów. W szczególności CETA nie zawiera żadnych dodatkowych obowiązków Unii Europejskiej w odniesieniu do przywozu wołowiny poddawanej działaniu hormonów. Unia Europejska będzie zatem mogła nadal stosować swoje obowiązujące prawodawstwo dotyczące zakazu stosowania substancji o działaniu hormonalnym w celu poprawy wzrostu zwierząt hodowlanych (dyrektywa 96/22/WE zmieniona dyrektywą 2003/74/WE), co pozwala jej utrzymać w mocy zakaz produkcji lub przywozu mięsa i produktów pochodzenia zwierzęcego poddanych działaniu takich substancji.

W tym kontekście Komisja przypomina, że państwa trzecie mające pozwolenie na wywóz mięsa do UE i zezwalające na stosowanie – do użytku krajowego – stymulatorów wzrostu, są zobowiązane do posiadania odrębnych systemów produkcji, aby zapewnić, by w mięsie wywożonym do UE nie znajdowały się substancje zabronione. Systemy te muszą być nadzorowane zgodnie z przepisami określonymi w prawodawstwie UE (dyrektywa 96/23/WE w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego). CETA nie zmienia żadnego z tych wymogów.

Mięso i mięso świeże pochodzące z państw trzecich, w tym z Kanady, mogą być przywożone do Unii Europejskiej tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie unijne warunki przywozu, co jest poświadczone świadectwem weterynaryjnym przez właściwy organ państwa wywozu, którego wiarygodność w zakresie poświadczenia zgodności z wymogami dotyczącymi przywozu określonymi przez Unię Europejską została formalnie uznana przez Komisję.

27. Oświadczenie Komisji w sprawie zamówień publicznych:

Komisja potwierdza zdolność podmiotów zamawiających obu stron do zastosowania kryteriów i warunków środowiskowych, społecznych lub związanych z zatrudnieniem w procedurach udzielania zamówień. Państwa członkowskie nadal będą mogły korzystać z przewidzianej w unijnej dyrektywie w sprawie zamówień publicznych (dyrektywa 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r., w szczególności jej art. 67 ust. 2 i art. 70) możliwości stosowania takich kryteriów i warunków. Ponadto Strony podkreślają, że w odniesieniu do innych podmiotów poniżej szczebla centralnego, takich jak regiony, gminy i inne podmioty lokalne, rozdział o zamówieniach publicznych ma zastosowanie wyłącznie do zamówień na towary i usługi o wartości powyżej progu 200 000 SDR (por. załącznik 19–2). W tym względzie zobowiązania Unii Europejskiej określone w CETA nie wykraczają poza zobowiązania Unii Europejskiej wobec WTO na mocy Porozumienia w sprawie zamówień publicznych (GPA), jako że progi dotyczące zamówień na towary i usługi określone w CETA są takie same, jak te ustalone w GPA. Ponadto progi ustalone w CETA są wyższe niż te, które mają zastosowanie na mocy dyrektyw Unii Europejskiej dotyczących zamówień publicznych.

28. Oświadczenie Komisji w sprawie belgijskiego systemu obowiązkowego ubezpieczenia oraz towarzystw ubezpieczeń wzajemnych zgodnie z prawem belgijskim:

Komisja Europejska i rząd Belgii uważają, że żadne z postanowień Umowy nie będą wymagały zmiany przez Belgię istniejącego systemu obowiązkowego ubezpieczenia.

Komisja Europejska i rząd Belgii potwierdzają, że ich zdaniem środki mające wpływ na usługi świadczone przez belgijskie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych zgodnie z belgijskim systemem obowiązkowego ubezpieczenia – jako usługi świadczone w interesie ogólnym – są wyłączone z rozdziału 13 (Usługi finansowe) Umowy na mocy art. 13.2 ust. 5. Ponadto, w przypadku gdy niektórych z tych usług nie zaklasyfikowano jako usług finansowych, Komisja Europejska i rząd Belgii są również zdania, że usługi te wchodzą w zakres unijnych zastrzeżeń dotyczących usług społecznych, które mówią, że „UE zastrzega sobie prawo do przyjęcia lub utrzymania dowolnego środka w odniesieniu do świadczenia wszystkich usług społecznych, które finansowane są ze środków publicznych lub otrzymują wsparcie państwa w dowolnej postaci, i dlatego nie uważa się ich za usługi finansowane ze środków prywatnych, a także w odniesieniu do działań lub usług będących częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego”.

Ponadto Umowa nie wprowadza żadnych dodatkowych obowiązków ani ograniczeń w odniesieniu do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego w porównaniu z unijnym prawem lub istniejącymi międzynarodowymi zobowiązaniami Unii Europejskiej i Belgii, w szczególności z Układem ogólnym w sprawie handlu usługami (GATS) Światowej Organizacji Handlu.

29. Oświadczenie Komisji w sprawie usług publicznych:

Żadne z postanowień Umowy nie ma wpływu na zdolność Unii Europejskiej i państw członkowskich Unii Europejskiej do określenia i świadczenia usług publicznych, w tym usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

Żadne z postanowień Umowy nie uniemożliwia funkcjonowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ani nie ingeruje w funkcjonowanie takich usług przewidzianych w zgodzie z art. 14 i 106 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Protokole nr 26 załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 36 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności zakłada się, że w zakresie, w jakim usługi takie nie są świadczone w związku z wykonywaniem władzy publicznej, przyjęte obowiązki (w tym obowiązki dotyczące dostępu do rynku określone w art. 8.4, 9.6 i 13.6 Umowy) oraz zastrzeżenia przyjęte przez UE i jej państwa członkowskie w odniesieniu do takich usług, w tym usług publicznych, takich jak kształcenie, opieka zdrowotna i usługi społeczne, zapewniają państwom członkowskim możliwość dalszego stosowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym według własnego uznania, z poszanowaniem prawa UE. Zauważa się, że system sądów ds. inwestycji nie ma zastosowania do postanowień dotyczących dostępu do rynków.

30. Oświadczenie Komisji w sprawie dalszego stosowania przepisów UE dotyczących zmodyfikowanych genetycznie produktów, w tym żywności, paszy i upraw:

Komisja potwierdza, że CETA nie oznacza żadnej zmiany w przepisach UE odnoszących się do genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy w zakresie oceny ryzyka i zatwierdzania, etykietowania i identyfikowalności, które to przepisy są zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy oraz w rozporządzeniu (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącym możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającą dyrektywę Rady 90/220/EWG. Co się tyczy genetycznie zmodyfikowanych produktów przeznaczonych na uprawy, nadal ma zastosowanie unijna procedura zatwierdzania określona w dyrektywie 2001/18/WE, a państwa członkowskie zachowują możliwość ograniczenia lub zakazania na swoim terytorium uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) na warunkach określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/412 z dnia 11 marca 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2001/18/WE.

31. Oświadczenie Komisji w sprawie znaczenie terminu „istotna działalność gospodarcza” w art. 8.1 Umowy:

Termin „istotna działalność gospodarcza” w umowie CETA należy rozumieć jako mający to samo znaczenie co termin „znaczące operacje gospodarcze” użyty w art. V ust. 6 i art. XXVIII lit. m) Układu ogólnego w sprawie handlu usługami zawartego w ramach WTO. UE formalnie przedłożyła WTO powiadomienie¹, w którym stwierdziła, że termin ten interpretuje jako równoznaczny z terminem „rzeczywiste i trwałe powiązania z gospodarką” użytym w programie ogólnym mającym na celu zniesienie ograniczeń w swobodzie przedsiębiorczości przyjętym przez Radę w dniu 15 stycznia 1962 r. zgodnie z art. 54 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarcą².

W związku z tym Komisja uznaje, że kanadyjskie przedsiębiorstwo niebędące własnością obywateli Kanady może wystąpić ze skargą zgodnie z rozdziałem 8 sekcja F Umowy jedynie wtedy, gdy może dowieść, że prowadzi ono istotną działalność gospodarczą w Kanadzie mającą rzeczywiste i trwałe powiązania z gospodarką Kanady w rozumieniu przedsiębiorczości stosowanym na podstawie Traktatu UE. Będzie to stanowić podstawę stanowiska Komisji we wdrażaniu CETA.

32. Oświadczenie Rady i Komisji w sprawie rolnictwa w umowie CETA:

Rada i Komisja przypominają, że handel produktami rolnymi jest kwestią newralgiczną w prowadzonych przez Unię Europejską negocjacjach handlowych z państwami trzecimi, w szczególności z dużymi eksporterami produktów rolnych, takimi jak Kanada.

Rada i Komisja zwracają uwagę, że w umowie CETA Unia Europejska stworzyła możliwości dostępu do rynku w przypadku niektórych produktów wrażliwych, takich jak wołowina i wieprzowina. Przeciwwagą dla nich są możliwości stworzone przez Kanadę, które odpowiadają istotnym europejskim interesom eksportowym dotyczącym takich produktów jak ser, wina i napoje alkoholowe, owoce i warzywa, produkty przetworzone i oznaczenia geograficzne.

¹ Dok. WT/REG39/1 z dnia 24 kwietnia 1998 r.

² Dz.U. nr 2 z 15.1.1962, s. 32.

Jednocześnie Rada i Komisja odnotowują, że Unia Europejska utrzymała w umowie CETA poziom traktowania taryfowego, który ma zastosowanie ponad ograniczone ilościowo koncesje na produkty wrażliwe. Ponadto Unia Europejska zachowuje możliwość stosowania wszystkich instrumentów ochronnych niezbędnych do pełnej ochrony wszystkich wrażliwych produktów rolnych w Unii, zgodnie z tymi zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa w WTO. Instrumenty ochronne, których podstawę stanowi art. XIX GATT oraz Porozumienie w sprawie środków ochronnych w ramach WTO, obejmują rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 w sprawie wspólnych reguł przywozu oraz art. 194 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych, które między innymi wymagają, by Komisja podjęła działanie w terminie 5 dni roboczych od złożenia wniosku przez państwo członkowskie.

Komisja będzie bacznie monitorować rozwój sytuacji w handlu wrażliwymi produktami rolnymi, zwłaszcza handlu z Kanadą, w tym poprzez procedury przewidziane w załączniku 2 – A (Znoszenie ceł) i załączniku 2 – B (Deklaracja Stron dotycząca zarządzania kontyngentami taryfowymi na mocy umowy CETA), i w razie potrzeby w pełni wykorzysta instrumenty, o których mowa powyżej. Rada będzie stale monitorować tę kwestię.

W przypadku zakłócenia równowagi na rynku produktów rolnych – niezależnie, w którym sektorze – Komisja zobowiązuje się do podjęcia jak najwcześniej – a w każdym przypadku w terminie nieprzekraczającym 5 dni roboczych – niezbędnych środków w ramach istniejących regulacji UE, z myślą o przywróceniu równowagi rynkowej.

Komisja potwierdza, że CETA nie ma wpływu na przewidziane w prawie UE instrumenty wspierające produkty rolne, zgodnie z zobowiązaniami UE wynikającymi z członkostwa w WTO.

* * *

33. Oświadczenie Komisji Europejskiej w sprawie osiągnięcia pełnej wzajemności wizowej z Kanadą względem obywateli Rumunii i Bułgarii:

Wzajemność w zakresie znoszenia wiz jest jedną z zasad wspólnej polityki wizowej Unii Europejskiej i celem realizowanym w sposób proaktywny przez Komisję Europejską w ramach stosunków z państwami trzecimi.

Bułgaria i Rumunia konsekwentnie zwracały uwagę na istotną kwestię, jaką jest brak wzajemności między Kanadą a Unią Europejską w dziedzinie polityki wizowej w perspektywie zarówno umowy o partnerstwie strategicznym UE–Kanada, jak i przygotowań do podpisania i ratyfikacji kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej UE–Kanada (CETA).

W trakcie procesu prowadzącego do zawarcia CETA Komisja Europejska podejmie wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, by Kanada potwierdziła całkowite zniesienie obowiązku wizowego dla obywateli Rumunii i Bułgarii w zadowalającym wszystkie strony terminie, najpóźniej do końca 2017 r.

34. Oświadczenie Bułgarii:

Bułgaria podkreśla znaczenie zapewnienia ruchu bezwizowego między UE i Kanadą, tak by ich obywatele mogli w równym stopniu korzystać z możliwości handlowych i gospodarczych, jakie oferuje kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa.

Bułgaria przywołuje prawne zobowiązanie obu stron do dołożenia wszelkich starań, aby jak najszybciej doprowadzić do ruchu bezwizowego między ich terytoriami dla wszystkich obywateli z ważnym paszportem, zgodnie z umową o partnerstwie strategicznym między Kanadą a UE i jej państwami członkowskimi.

Bułgaria oświadcza, że zakończenie jej procedur wewnętrznych, wymaganych do wejścia w życie kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej zgodnie z art. 30.7 ust. 2 umowy, jest uzależnione od pełnego zniesienia obowiązku wizowego dla wszystkich obywateli Bułgarii.

35. Deklaracja Rumunii:

Rumunia przypomina o wartości zwiększonej mobilności, w tym poprzez ruch bezwizowy między Unią Europejską a Kanadą obejmujący wszystkich obywateli obu stron, zgodnie z założeniami Umowy o partnerstwie strategicznym UE–Kanada.

W tym kontekście podkreślamy znaczenie pełnego i szybkiego wdrożenia porozumienia z Kanadą co do zniesienia z dniem 1 grudnia 2017 r. obowiązku wizowego wobec wszystkich obywateli Rumunii; będzie to czynnik sprzyjający dalszemu zacieśnianiu bliskich związków, jakie istnieją między Kanadą a Unią Europejską w dziedzinie kultury, edukacji, działalności gospodarczej oraz stosunków rodzinnych. Pełne i szybkie wdrożenie tego porozumienia dodatkowo przyczyni się do sprawniejszego przebiegu procedur wewnętrznych wymaganych w celu krajowej ratyfikacji zarówno CETA, jak i SPA.

36. Oświadczenie Komisji i Rady w sprawie trybunału inwestycyjnego („ICS”) i ochrony inwestycji:

CETA ma na celu istotną reformę rozstrzygania sporów inwestycyjnych w oparciu o zasady wspólne dla sądów Unii Europejskiej i jej państw członkowskich oraz Kanady, a także dla sądów międzynarodowych uznanych przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie oraz przez Kanadę, takich jak Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości i Europejski Trybunał Praw Człowieka; stanowi to krok naprzód w umacnianiu poszanowania norm prawnych. Komisja Europejska i Rada uważają, że mechanizm zmieniony na podstawie treści niniejszego oświadczenia jest krokiem w kierunku ustanowienia wielostronnego trybunału inwestycyjnego, który ostatecznie będzie stanowił organ sądowy odpowiedzialny za rozstrzyganie sporów między inwestorami a państwem.

Wszystkie te postanowienia nie są objęte zakresem tymczasowego stosowania CETA, Komisja Europejska i Rada potwierdzają więc, że nie wejdą one w życie przed ratyfikacją CETA przez wszystkie państwa członkowskie, zgodnie z procesem konstytucyjnym każdego państwa.

Komisja zobowiązuje się do bezzwłocznego kontynuowania zmiany mechanizmu rozstrzygania sporów (ICS) i z zachowaniem odpowiedniego czasu, tak by państwa członkowskie mogły tę zmianę uwzględnić w procesie ratyfikacji, zgodnie z następującymi zasadami:

Wybór wszystkich sędziów trybunału i trybunału apelacyjnego przebiegać będzie – pod kontrolą instytucji europejskich i państw członkowskich – w sposób rygorystyczny, w celu zapewnienia niezależności i bezstronności tych organów, a także zadbania o ich najwyższe kompetencje. W odniesieniu w szczególności do sędziów europejskich wybór powinien również zapewnić reprezentowanie, zwłaszcza w dłuższej perspektywie, bogactwa europejskich tradycji prawnych. Dlatego też:

- o Kandydaci na sędziów europejskich będą mianowani przez państwa członkowskie, które będą również uczestniczyć w ocenie kandydatów.
- o Bez uszczerbku dla pozostałych warunków wymienionych w art. 8.27 ust. 4 CETA państwa członkowskie zaproponują kandydatów spełniających kryteria, o których mowa w art. 253 ust. 1 TFUE.
- o Komisja zadba, w porozumieniu z państwami członkowskimi i z Kanadą, o równie rygorystyczną ocenę kandydatów na pozostałych sędziów trybunału.

Sędziowie będą wynagradzani przez Unię Europejską i Kanadę na zasadach stałych. Należy dążyć do stworzenia etatów sędziowskich w pełnym wymiarze godzin.

Wymogi etyczne dla sędziów trybunałów, określone już w CETA, zostaną doprecyzowane jak najszybciej i w odpowiednim czasie, tak by państwa członkowskie mogły te wymogi uwzględnić w procesie ratyfikacji, w obowiązkowym i wiążącym kodeksie postępowania (co jest już również przewidziane w CETA). Kodeks ten będzie obejmował w szczególności:

- o precyzyjne zasady postępowania mające zastosowanie do kandydatów ubiegających się o mianowanie na stanowisko sędziego trybunału lub trybunału apelacyjnego, w szczególności dotyczące ujawnienia ich przeszłych lub obecnych działań mogących wpłynąć na ich mianowanie lub wykonywanie przez nich ich funkcji;

- o precyzyjne zasady postępowania mające zastosowanie do sędziów trybunału i sędziów trybunału apelacyjnego w czasie trwania ich kadencji;
- o precyzyjne zasady postępowania mające zastosowanie do sędziów trybunału i sędziów trybunału apelacyjnego w momencie upływu ich kadencji, które będą obejmować zakaz wykonywania niektórych funkcji lub zawodów przez określony czas po upływie kadencji;
- o mechanizm nakładania sankcji w przypadku nieprzestrzegania zasad postępowania – skuteczny i w pełni szanujący niezawisłość władzy sądowniczej.

Najwrażliwsi użytkownicy, tj. MŚP i osoby fizyczne uzyskają lepszy i łatwiejszy dostęp do tej nowej formy sądownictwa. W tym celu:

- o Przyjęcie przez wspólny komitet dodatkowych zasad przewidzianych w art. 8.39 ust. 6 CETA, służących zmniejszeniu obciążenia finansowego wnioskodawców będących osobami fizycznymi lub małymi i średnimi przedsiębiorstwami zostanie przeprowadzone w sposób umożliwiający ich najszybsze przyjęcie.
- o Niezależnie od wyniku dyskusji we wspólnym Komitecie Komisja zaproponuje odpowiednie środki publicznego (współ-) finansowania działań prowadzonych przez małe i średnie przedsiębiorstwa przed tym organem sądowym oraz przyznanie pomocy technicznej.

Mechanizm apelacyjny, o którym mowa w art. 8.28 CETA, zostanie zorganizowany i usprawniony, tak by był w pełni zdolny zapewnić spójność decyzji wydawanych w pierwszej instancji i w ten sposób przysłużyć się pewności prawa. Zakłada to w szczególności, że:

- o Skład trybunału apelacyjnego zostanie zorganizowany w sposób zapewniający jak największą jego stabilność.
- o Przewiduje się, że każdy sędzia trybunału apelacyjnego będzie miał obowiązek na bieżąco uzyskiwać informacje na temat decyzji wydawanych przez wydziały trybunału apelacyjnego, których nie jest członkiem.

- o Trybunał apelacyjny powinien mieć możliwość obradowania w składzie „Wielkiej Izby” w sprawach dotyczących ważnych kwestii zasadniczych lub kwestii, w których wydziały trybunału apelacyjnego są podzielone.

Rada wspiera ponadto Komisję Europejską w jej dążeniu do działania na rzecz ustanowienia wielostronnego trybunału inwestycyjnego, który zastąpi dwustronny system ustanowiony w CETA, po jego ustanowieniu, i zgodnie z procedurą przewidzianą w CETA.

37. Oświadczenie Królestwa Belgii w sprawie warunków pełnomocnictwa państwa federalnego i jednostek wchodzących w skład federacji do podpisania umowy CETA:

- A. Belgia wyjaśnia, że zgodnie z jej prawem konstytucyjnym stwierdzenie, że proces ratyfikacji umowy CETA nie powiódł się w sposób trwały i ostateczny w rozumieniu oświadczenia Rady z dnia 18 października 2016 r., może wynikać z procedur uzyskania zgody wszczętych zarówno na szczeblu parlamentu federalnego, jak i na poziomie każdego ze zgromadzeń parlamentarnych regionów i wspólnot.

Odnosne organy będą regularnie przeprowadzać – każdy w zakresie, jaki go dotyczy – ocenę skutków społeczno-gospodarczych i środowiskowych tymczasowego stosowania umowy CETA.

W przypadku gdy jedna z jednostek wchodzących w skład federacji informuje państwo federalne o swej ostatecznej i trwałej decyzji dotyczącej nieratyfikowania umowy CETA, państwo federalne najpóźniej w terminie jednego roku od daty notyfikacji przez tę jednostkę powiadamia Radę o ostatecznej i trwałej niemożności ratyfikowania umowy CETA przez Belgię. Niezbędne kroki zostaną podjęte zgodnie z procedurami UE.

- B. Belgia odnotowała, że zgodnie z decyzją Rady w sprawie tymczasowego stosowania umowy CETA tymczasowe stosowanie umowy CETA nie obejmuje szeregu różnych postanowień umowy CETA, w szczególności w odniesieniu do ochrony inwestycji i rozstrzygania sporów (ICS). Odnotowała ponadto przysługujące każdej ze Stron prawo do zakończenia tymczasowego stosowania umowy CETA zgodnie z jej art. 30.7.

Belgia zwróci się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o opinię w sprawie zgodności ICS z traktatami europejskimi, zwłaszcza w świetle opinii 1/2014.

O ile ich odnośne parlamenty nie postanowią inaczej, Region Waloński, Wspólnota Francuskojęzyczna, Wspólnota Niemieckojęzyczna, Komisja Wspólnotowa Francuska i Region Stołeczny Brukseli nie zamierzają ratyfikować umowy CETA na podstawie systemu rozstrzygania sporów między inwestorami a Stronami, przewidzianego w rozdziale 8 umowy CETA, w formie, w jakiej istnieje on w dniu podpisania umowy CETA.

Region Flamandzki, Wspólnota Flamandzka i Region Stołeczny Brukseli z zadowoleniem przyjmują w szczególności wspólne oświadczenie Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej dotyczące systemu trybunału inwestycyjnego.

- C. Oświadczenie Rady i państw członkowskich dotyczące decyzji Wspólnego Komitetu CETA w zakresie współpracy regulacyjnej w odniesieniu do kompetencji leżących w gestii państw członkowskich potwierdza, że decyzje te będą musiały być podejmowane za wspólnym porozumieniem przez Radę i państwa członkowskie.

W tym kontekście rządy jednostek wchodzących w skład federacji wskazują, że w sprawach wchodzących w zakres ich wyłącznych lub częściowych kompetencji w ramach belgijskiego systemu konstytucyjnego, zamierzają – w kwestii wszelkiej współpracy regulacyjnej – uzyskać wcześniej zgodę swojego parlamentu oraz informować go to o każdej decyzji regulacyjnej, która mogłaby być wynikiem takiej współpracy.

- D. Państwo federalne lub jednostka wchodząca w skład federacji posiadająca kompetencje w dziedzinie rolnictwa zastrzega sobie prawo aktywowania klauzuli ochronnej w przypadku zakłóceń rynku, również w przypadku gdy zakłócenie takie dotyczy tylko jednego produktu. W celu sprecyzowania tego, co się rozumie przez zakłócenia rynku, dokładne progi zostaną określone w ciągu 12 miesięcy od podpisania umowy CETA. W ramach europejskiego procesu decyzyjnego Belgia czuwać będzie nad przestrzeganiem w ten sposób określonych progów.

Belgia potwierdza, że umowa CETA nie wpłynie na prawodawstwo Unii Europejskiej dotyczące dopuszczania, wprowadzania do obrotu, uprawy i oznaczania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz produktów uzyskanych za pomocą nowych technologii rozmnażania, a w szczególności na możliwość ograniczenia lub zakazania przez państwa członkowskie uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie na ich terytorium. Ponadto Belgia potwierdza, że umowa CETA nie będzie stanowić przeszkody dla zagwarantowania zasady ostrożności w Unii Europejskiej, w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz, w szczególności zasady ostrożności przewidzianej w art. 191 oraz uwzględnionej w art. 168 ust. 1 oraz w art. 169 ust. 1 i 2 TFUE.

W przypadku złożenia przez jedną z jednostek wchodzących w skład federacji wniosku dotyczącego oznaczeń geograficznych (ChNP i ChOG) rząd federalny zobowiązuje się niezwłocznie przekazać taki wniosek Unii Europejskiej.

38. Oświadczenie Służby Prawnej Rady w sprawie charakteru prawnego Wspólnego instrumentu interpretacyjnego:

Służba Prawna Rady niniejszym potwierdza, że – na mocy art. 31 ust. 2 lit. b) Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów – Wspólny instrument interpretacyjny mający zostać przyjęty przez Strony przy okazji podpisania CETA, której to Umowy stanowi on kontekst, jest dokumentem referencyjnym; instrument ten będzie trzeba stosować w przypadku wystąpienia wszelkich problemów w trakcie wdrażania CETA związanych z interpretacją warunków tej Umowy. W związku z powyższym wspomniany instrument posiada moc prawną i ma charakter wiążący.
